

Pirms pusotra gada "Laika" slejas vairakos numuros plasa publicitate bija piešķirta Dr. V. Muiznieka un Dr. V. Gulena ierosme 1968. gada novembrī sasauktajai videjas paaudzes sankasmei, kas lema par jauna fonda dibināšanu (Latvian Foundation) kultūras darba atbalstīšanai.

Sini sanaksme 42 iniciatori no dažādam ASV un Kanādas vietām, parstāvēdami, pēc Dr. V. Muiznieka informācijas \$ 101,000.- lielu iemaksu solījumu, debatēja par fonda palīdzību darbības noteikumiem, merķi, dalībniekiem, līdzekļiem, balsstiesībām, parvādi, iestāšanās, izstāšanās, likvidāciju. Bija paredzēts, ka fonda materiālo bāzi veidos ~~\$1000xxxxlīdz~~ individuālas \$ 1,000.- lielas dalības maksas, kuras iespējams atprasīt gada laikā. Fonda dibināšanas sapulci toreiz nolēma sasaukt 1969. gada rudenī, bet ~~nex~~ vēlāk ka pēc 13 mēnešiem. Palīdzību valde ievēlēja V. Muiznieku, V. Gulenu, O. Pavlovski, G. Kaugaru, I. Gaidi, J. Peniki, L. Streipu, M. Romani un E. Savicu.

Pagāja gads, pagāja mistiskie 13 mēneši, bet nekas nenotika. Latviešu sabiedrība šo vienreizīgo ideju gan šādā tādā pieminēja, pasakūmam iegūstot "Tukstosnieku kluba" nosaukumu. - Kad marta vidū "Laika" līdzstrādnieks par fonda likteni apjautājas palīdzību valdes priekšsēdētājam Dr. V. Muizniekam, viņš saņēma atbildi, ka viss kārtībā. Dibināšanas sapulce gan drusku nobojusies - tā paredzēta Toronto - Dziesmu svētku un Nakotne 70 laikā - 4. jūlijā priekšpusdienā.

"Kops aktīviem priekšdarbiem pirms Detroitas sanāksmes, fonda talakais darbs uz kādu laiku bija ļoti pasīvs" atzina palīdzību valdes priekšsēdis. "Viens no iemesliem bija draudzīgas izzinas iegūta informācija par paredzamajam samērā lielajam mainām bezpeļņas fondu nodokļu statusa ASV. Maināstomaxx tomer nav parak lielas. Lielākais, ko skiet mums varetu likt maksāt nodokļus ~~if~~ 4 % no tīras gada peļņas. Minētas neskaidribas dēļ nenotika Klīvlenda paredzēta dibināšanas sapulce. Ta nu bus jūlijā sakuma Toronto! "

- Kam bus tiesības piedalīties 4. jūlijā sanāksmē ? -

"Visiem, kas sazinājusies ar mani vai Dr. V. Gulenu Kanādā un iepazīsinies ar statūtiem, atzīs par vēlamo iemaksāt \$ 50 fonda iestāšanās naudu līdz ar solījumu nokārtot paredzēto dalības maksu (\$ 1,000.-)."

- Vai palīdzību valde jau saņēmusi kādu daļu no solījuma saņemtas dalības maksu kopsummas (\$ 101,000.-) ? -

"Palīdzību valde nav bijusi aktīva dalības maksu kasesana. Nebija izstrādāti ~~statutix~~ fonda statūti, un bez statūtiem grūti runāt par fonda darbu un aicināt dalībniekus."

- Vai valde rosinajusi iniciatorus, izdarīt ~~xxxxx~~ iestāšanas naudas maksājumus ~~xxxx~~ (\$ 50.-) ? -

"Pārslāp iniciatoru skaits ir 118, apmēram puse no tiem iestāšanas naudu sāks sākt. Kanāda šīs iemaksas pieņem Dr. V. Gulens, bet ASV - Vilma Ritu-
ma Čikāgā."

- Kāda bus dibināšanas sāksmes darba kārtā ? -

"Tā pagaidām vēl nav izstrādāta, bet pieņem, ka notiks statutu apstipri-
nāšana, inkorporācijas paktu (Articles of Incorporation) pieņemšana, fonda
vadības vēlēšanas, un nākotnes darba parrūpšana."

- Vai nav pamatotas bāzes, ka Toronto sāksmei varētu sekot jauns klusu-
ma periods ? -

"Betu normāli, ja pēc dibināšanas ~~xxxxxx~~ fonds sāktu aktīvi darboties, mēģinot piesaistīt tos, kam patīsam rup latviešu kultūras nākotne un kas bez
savas tiesas piederības draudzēm un citām latviešu organizācijām gribēs atli-
cināt papildus līdzekļus caur šo fondu iespējamajai latviešu kultūras atbalsti-
šanai."

- Mēdz teikt, ka dzelzs jākal, kamer karstā. Vai kāpa klusums, kas
fonda darbība valdījis jau vairāk par gadu, nevis mazinājis iniciatoru inte-
resi? -

"Es tā nedomāju. Fonda iniciatori ir videjas un jaunas paaudzes idealisti,
kam rup latviešu kultūras nākotne. Balstoties uz sarunām, nevaru secināt,
ka aktīvas darbības lēnāka uzsākšana viņu interesi būtu mazinājusi. Bez tam
vajadzība pēc šāda fonda šobrīd ir vēl lielāka nekā 1968. gadā, jo to skaits,
kas aktīvi atbalsta latviešu kultūras pasākumus, pakāpeniski samazinās."

- Gandrīz ikviens no valdes locekļiem ~~xxxxxx~~ aktīvi darbojas kādā
teicamā pasākumā: M. piem. Mazputnina, Divreizdivi, Latviešu valodas kursos utt.
Tācu nav noslēpums, ka dāzi no viņiem līdz fanatismam parliecināti tikai par
sava ipasa projekta lietderību nākotnes perspektīva. Vai tādēļ nav jābaidās,
ka domstarpības par fonda turpmākas darbības merķiem un prioritātem paredzēto
dibināšanas ~~xxxxxx~~ sāksmi Toronto varētu parvērst par Latviešu
fonda likvidācijas sapulci? -

"Ne, nekāda zīna!"

Tā pēc pusotra gada piesardzīgas nogaides "Tukstosnieku klubs" sāsniedzis
to pasu ~~xxxxx~~ stavokli, kāds iezīmejas Detroitas sāksmes nobēiguma un kuru
"Laika" līdzstrādnieks toreiz raksturojis šādi:

* Pagaidu valdes nākotnes darba ~~x~~ raksturīgākais izpauzums atspoguļojas
Dr. G. Kaugara teiktajā: "Nākamajā gada turpināsim aicināt, meklēt dalībniekus,
kas bus fonda dibinātāji." - (Laiks, 1968. gada 9. novembrī).